

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN OPERATSION
TIZIMLAR FANIDAN MALAKA TEST SINIVI TOPSHIRIQLARI
SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN OPERATSION TIZIMLAR FANIDAN MALAKA TEST SINOVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta‘lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida Operatsion tizimlar fani talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me‘yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me‘yoriy asoslar

1.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi **“Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta‘lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”**gi 572-sonli Qarori.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

Operatsion tizimlar

- 1.Windows operatsion tizimi.Windows ro‘yxatga olish kitobi;
- 2.Windows operatsion tiziming ilovalari;
- 3.Microsoft Excel elektron jadvali. MS Power Point dasturi interfeysi;
- 4.Windows operatsion tizimida ma‘lumotlar bazasini loyihalashtirish.
Windows ish stoli;
- 5.Ma'lumotlar bazasi turlari.Ma'lumotlar bazasi.

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Windows operatsion tizimi. Windows ro'yxatga olish kitobi	Windows OT haqida ma'lumot, Windows OT imkoniyatlari va qulayliklari, Windows OT kompyuterga o'rnatish, Windows texnik talablari va o'rnatish uslublari Mantiqiy asos va tuzilishi, kalitlar va qadriyatlar, ildiz tugmachani, fayl joylari, Windows OTni ishga tushirish va undan chiqish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.	13 ta
2	Windows operatsion tizimining ilovalari	Microsoft Word matn muharriri, jadvallar bilan ishlash, jadval yaratish, Rasmlar ustida ishlash va diagrammalar kiritish, paint grafik muharriri bilan ishlata olish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.	9 ta
3	Microsoft Excel elektron jadvali MS Power Point dasturi interfeysi	Microsoft Excel dasturiy muhitida ishlash, Excel elektron jadvalining asosiy elementlari, Microsoft Excel dasturini ishga tushirish, "List" lar bilan ishlash, Ishchi kitobga yangi varaqa kiritish, Excel dasturida formulalar bilan ishlash MS Power Point dasturida ishlash bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.	10 ta
4	Windows operatsion tizimida ma'lumotlar bazasini loyihalashtirish. Windows ish stoli	Windows operatsion tizimida ma'lumotlar bazasini loyihalashtirish. Windows ish stoli Windows NT, Windows ish stoli vazifasi, Kontekst menyusi, Pusk menyusi, Pusk qatori bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.	7 ta
5	Ma'lumotlar bazasi turlari. Ma'lumotlar bazasi	Ma'lumotlar bazasini ishlab chiqish, SQL tili interfeysi, MS SQL Server, Oracle haqida umumiy ma'lumotlar, MBBT, MB, Protsedura va funksiyalar, Formalar yaratish va shablonlarni ishlatish, birlashtirish operatorlari bilan ishlash bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.	2 ta

V. Baholanadigan kognitiv ko'nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
-----	-----------------	-------	------------

1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %
2.	Qo'llash	O'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta'limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %
3.	Mulohaza qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %

VI. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To'rtta variantdan bittasi to'g'ri bo'lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to'g'rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to'g'ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VII. Baholash mezoni va ajratilgan vaqt

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to'g'ri javob 2 ball, noto'g'ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig'ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me'yori belgilanadi.

VIII. Imtixon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtixon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtixon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1. Mamajonov R,Y. Qosimov F,Sh, Haydarova M.Y "Operatsion tizimlar" o'quv qo'llanma

2. Kasbiy faoliyatda axborot texnologiyalari Toshkent 2022
3. Shaxsiy kompyuter va ofis qurilmalariga texnik xizmat ko'rsatish. Yaxshiboyev R.E, Siddiqov B.N Toshkent : "Tafakkur avlodi" 2022 yil
4. Kompyuter tarmoqlarini administratorlash. X.Djumanov. K.T.Abdurashidova. S.Botirov Zamin Nashr -2021
5. G.Rahimova; G. Jo'raqulova. Ma'lumotlar bazisini boshqarish tizimlari. Toshkent -2024 yil.
6. Gaipnazarov T.S, Irgasheva D.Y Ma'lumotlar ombori. Toshkent-2014.
7. Kompyuter tizimlari va tarmoqlari. A.A.Kaxxarov, Yu.Sh Avazov Toshkent 2022.
8. Sh.B.Sayfullayev. Axborot xavfsizligi. Toshkent 2021.
9. Axborot texnologiyalari asoslari. Mirzayev A.E. Xalilov S.p, Naim N.A. Toshkent -2021
10. Informatika va axborot texnologiyalari. 9-sinf. V.Wright, D.Taylor. "Cambridge University Press". 2023
11. Informatika va axborot texnologiyalari. 10-11-sinf. P.Long, S.Lawrey, V.Ellis. "Cambridge University Press". 2023
12. Informatika va axborot texnologiyalari. 8-sinf. M.Fayziyeva. "Nashriyot uyi tasvir". 2020
13. Informatika va axborot texnologiyalari. 9-sinf. M.Fayziyeva. "Nashriyot uyi tasvir". 2020
14. Informatika va axborot texnologiyalari. 10-sinf. F.Fayziyeva, D.Sayfurov va b. "Respublika ta'lim markazi". 2021
15. Informatika va axborot texnologiyalari. 11-sinf. N.Xaytullayeva, F.Fayziyeva va b. "Respublika ta'lim markazi". 2021.
16. Informatika va axborot texnologiyalari. O'rta ta'lim muassasalarining o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari uchun darslik 10-sinf. Taylaqov N. Axmedov A. Paradyeva M. Abdug'aniyev A. 1-nashri. Toshkent 2017 yil.
17. Informatika va axborot texnologiyalari. O'rta ta'lim muassasalarining o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalari uchun darslik 11-sinf. Taylaqov N. Axmedov A. Paradyeva M. Abdug'aniyev A. 1-nashri. Toshkent 2017 yil.

**Eslatma: test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan - to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.*